

**Univerzita Hradec Králové – Pedagogická fakulta
Katedra kulturních a náboženských studií**

Hodnocení bakalářské práce

Posudek oponenta práce

Jméno autora: Thanh Tram Tranová

Název práce: Integrace vietnamské rodiny do společnosti

Oponent práce: Mgr. Luděk Jirka, Ph.D.

Téma a cíl práce: Bakalářská práce se zabývá vietnamskou minoritou na území České republiky. Autorka se zabývá příchodem Vietnamců do České republiky, jejich rodinnému zázemí, generačním rozdělení a specifickým integračním aspektům (např. svátky), které mají vliv na začlenění vietnamské menšiny, ale i „negativním“ aspektům (např. kriminalita), která zase vietnamskou menšinu od majoritní společnosti separují.

Zaměření práce: Vietnamská menšina, integrace, rodina, Česká republika, migrace

Jazyková a stylistická úroveň práce: Po jazykové i stylistické stránce je práce zpracována na relativně (!) uspokojivé úrovni. V práci se objevují překlepy (např. „*dohoda o odborné přepravě*“, s. 12 namísto „*přípravě*“), gramatické nedostatky (např. „*byli to potomci funkcionářů a bojovníku*“, s. 11), problémové jsou čárky (např. „*Motivací bylo, sloučení rodiny a zajištění lepšího života v USA.*“, s. 9) a občas také další nepřesnosti (např. nikoliv „*Quebek*“, ale Québec, s. 10) nebo nesrozumitelnosti (např. „*zároveň v roce 2017 byla zařazena do seznamu Forbes 30 po 30 v České republice*“, s. 17).

Rozsah práce: V mezích středního rozsahu, 53 stran včetně bibliografie.

Použitá literatura: Bakalářská práce pracuje s fundovanými zdroji. Celkově je text založen na 26 tištěných zdrojích a na 31 internetových zdrojích, ale některé internetové zdroje by mohly být zařazené mezi tištěné zdroje (např. Seeberg-Goździak 2016).

Formální stránka práce: Po formální stránce je práce včetně poznámkového aparátu zpracována požadovaným způsobem.

Celkové hodnocení a kritické poznámky:

Autorka se věnuje integraci vietnamské menšiny do české společnosti a chronologicky ve své práci popisuje imigraci Vietnamců do Československa, respektive do České republiky, profilaci jejich rodinného zázemí, jejich integraci a generační rozdělení. Autorka uvádí různé aspekty začlenění Vietnamců do majoritní společnosti, stejně jako různé aspekty vztahu k tradiční vietnamské kultuře nebo k samotnému Vietnamu. Celá bakalářská práce je v podstatě průsečíkem mnoha témat a už jen při zběžném pohledu na název práce si lze představit mnoho rozličných námětů. Těch je v bakalářské práci opravdu mnoho a některé z nich by si zasloužily samostatnou bakalářskou práci. Jako první kritický bod bych tak viděl příliš generalizující charakter a málo stmelující kontext celé práce.

Hned v úvodu bakalářské práce se pak objevuje překlep „*několik národnostní menšin*“ (s. 8) a zkraje práce to opravdu nepůsobí dobře. Ještě v úvodu se objevuje teze: „*V této práci popisuji život vietnamských rodin žijících v České republice a vysvětluji, proč je tato minorita sociálně velmi uzavřená.*“ (s. 8) a zde bych nechtěl autorce – která je v podstatě zástupcem vietnamské národnostní menšiny – nikterak oponovat proti její perspektivě, ale podle mého názoru není vietnamská minorita až tolik uzavřenou (při srovnání třeba s Albánci nebo Gruzínci).

Dále si nejsem zcela jistý, jestli nelegální činnost – jakkoliv souhlasím s tím, že by se mohlo obecně jednat o významný prvek pro samotnou profilaci menšiny a jejich aktérů – je až tak důležitým a specifickým aspektem právě pro vietnamskou minoritu. Nemyslím si totiž, že by vietnamská minorita byla tolik „*známá po kriminální stránce*“ (s. 46), jak doplňuje autorka v závěru práce. Dokonce jsem spíše přesvědčen, že majorita zná stále vietnamskou minoritu jako obchodníky. Soudím tedy, že autorka nemusela až tolik prostoru věnovat právě nelegálnímu jednání konkrétních členů vietnamské menšiny. Autorka také nemusela uvádět obecnější a globálnější zhodnocení nelegálního jednání, včetně smugglingu a traffickingu, když to nemá přímou návaznost na vietnamskou menšinu.

Ale nejedná se o pouze o jedno téma, které by vybočovalo z celkového zaměření práce. Dalo by se uvažovat také o tom, že stereotypy a rasovost (s. 30) jsou rovněž uvedené až nepatřičně. Samozřejmě nechci říkat, že by stereotypy a rasové předsudky na vietnamskou menšinu nedopadaly, ale autorka pouze definuje stereotypy a rasovost pomocí vágních definic a už se blíže nevěnuje tomu, jak jsou naplněné ve vztahu mezi majoritou a vietnamskou menšinou. Stejně tak bych čekal, že pojem integrace bude blíže definován, anebo že odkaz na francouzský vliv bude uveden na jiném místě. To jsou všechno prvky, které působí až nekontextuálně v celé bakalářské práci, přestože by si patřičný kontext zasloužily.

Práce je rovněž psána takovým způsobem, že si kladu otázku, do jaké míry je její obsah určen vlastními zkušenostmi autorky (nebo popřípadě i informacemi z „druhé ruky“, např. od rodičů nebo od příbuzných) a do jaké míry je práce založena na podkladech z odborné literatury. To by jistě byla otázka pro autorku samotnou, ale mnoho informací bylo jistě dáno vlastní perspektivou autorky.

Bakalářskou práci asi nejvíce limituje výše uvedená malá tematická provázanost a nekontextuálnost, která je ještě umocněná nedostatečným metodologickým nebo teoretickým

ukotvením. Jako příklad si lze vzít kapitolu ohledně „*pozitivních stránek integrace*“ (s. 39). Zde bych očekával bližší metodologické uchopení konceptu integrace, ale v této kapitole se pouze dozvídám určité informace o vztahu vietnamské minority k Vánocům a gastronomickým festivalům. Nejedná se však pouze o problematiku integrace, v práci chybí jakýkoliv odkaz na teorie kultury nebo jakýkoliv jiný teoretický základ. Rovněž chybí transkulturní reflexe, která je v závěru pouze naznačena.

Výše uvedené důvody činí bakalářskou práci Than Tram Tranové velice popisnou a dokonce jsou popisné i některé přímé citace – např.: „*V roce 1919 byla oficiálně zrušena konfuciánská výchova*“ (s. 32) - přičemž takové informace se zpravidla doslovnou citací neuvádí (citují se teze, nikoliv informace). Problematické je také občasné opakování informací, např.: „*Ve volném čase se vietnamské děti učí, hrají hry, nebo pomáhají rodičům v obchodě. Práce v obchodě či v restauraci má vést děti k pracovnímu duchu, aby si vážily peněz a naučily se s nimi hospodařit. O velkých letních prázdninách děti převážně pomáhají rodičům v obchodech*“ (s. 43).

Na druhou stranu bych v práci viděl určitý potenciál, protože autorka může blíže rozvést vztah vietnamských dětí k Vánocům a k Novému roku a blíže analyzovat, proč vietnamská menšina oceňuje symptomaticnost českých Vánoc, zatímco zároveň se stejně silnou symptomaticností udržuje tradici vietnamského Nového roku. Potenciál také mají diasporické názvy vietnamských migrantů (s. 10), které ve mně vyvolávají pocit silného nacionalistického citění. Mohl by to být zajímavý podnět pro rozpracování. Rovněž se nabízí problematika už i třetí generace, anebo dokonce otázka toho, proč vietnamská druhá generace přebírá rasistické označení „banánové děti.“

Práce celkově poukazuje na situaci vietnamské menšiny na území České republiky, ale velice deskriptivně na úkor teoretického a abstraktního zázemí. Práci lze doporučit k obhajobě, ale limity jsou zde významné. To považuji za velkou škodu, protože autorka mohla lépe využít svůj potenciál spočívající ve znalosti problematiky vietnamské menšiny.

Otázky oponenta práce:

- Primární: Vy jste se své práci hodně věnovala deskriptivním popisům a díky tomu vlastně známe celkový kontext i historii vietnamské menšiny, ale teorie chybí. Můžete tedy před komisí – alespoň ústně – implementovat nějaké teoretické předpoklady, které by byly pro Vaši práci vhodné? Pomocí jakých teorií? Jaká je vhodná teorie kultury nebo jiná teorie, která by byla použitelná pro Vaši práci?
- Sekundární: Jak chápete pojem integrace?

V Rivnenské oblasti

Datum: 27.7. 2021

Mgr. Luděk Jirka, Ph.D